

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 4 Å R G A N G

6. M A R S 1 9 5 2

A V I N N H O L D E T : NR.
BISKOPENS FASTEHYRDEBREV - «NON SERVIAM» - 9
NY LITURGI FOR PÅSKENATTEN - SPØKELSE SØKES:
ELLER «VERDENS Historiske EPISTLER» AV DR. 10
VALEN-SENSTAD - LITTERATUR - UTENLANDSNYTT
NESTE NUMMER KOMMER 20. MARS 1952.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegr. og Biskopen 42 52 87).
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 03 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villars kapell,
Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

LILLESTRØM:

Søndag 30. mars kl. 11: Sangmesse m.
preken i kapellet, Halvdansgt. 5.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 9. MARS: 2. søndag i Fasten. Ep. I. Tess. 4, 1—7. Ev. Matt. 17, 1—9. Mandag: De førti martyrer. Tirsdag: Ferialdag. Onsdag: Gregor I, pave, bekj., kirkelærer. Torsdag, fredag og lørdag: Ferialdager.

SØNDAG 16. MARS: 3. søndag i Fasten. Ep. Efes. 5, 1—9. Ev. Luk. 11, 14—2. Mandag: Patrick, bisk., bekj. Tirsdag: Cyril fra Hjerusalem, bisk., bekj., kirkelærer. Onsdag: Joseph, Marias mann, bekj. Torsdag: Ferialdag. Fredag: Benedikt, abbed. Lørdag: Ferialdag.

SØNDAG 23. MARS: 4. søndag i Fasten.

Mariakongregasjonen

arrangerer til inntekt for

Sovesal på Persbråten

Lørdag 22. mars kl. 17: Barneaften.
Leder: Fru Else Wildhagen (fra
Barnetimen).

Søndag 23. mars kl. 20: Underhold-
ningsaften med utlodning.

Se neste nr.

Styret.

St. Franciskus 3. orden Oslo

Møte fredag 14. mars kl. 19 i St.
Elisabethsøstrenes kapell, Urtegt. 31.

*Ta aktivt del i Den stille ukes gri-
pende liturgi ved hjelp av vår
lille bok*

STILLE UKE

Kr. 3.— (noen få ekspl. til kr. 2.—).

St. Olavs Forlag, Akersv. 5, Oslo

R. C. BERTHELSENS EFTF.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:
Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.
St. Olavs eksp. og forlag: Kl. 9—13
og 15—17. Mandag, lørdag: 9—13.
Utbetalinger tirsdag 12—13.

Abonnementpris: Kr. 15.00 pr. år;
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

ST. OLAV

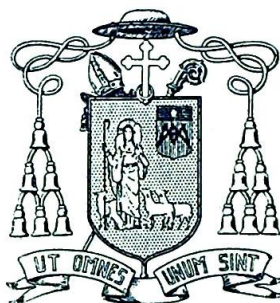
KATOLSK TIDSSKRIFT

64. ÅRGANG

6. MARS 1952

NR. 9-10

Hyrdebrev for fasten 1952

Jacob Mangers,

ved Guds miskunn og den Apostoliske Stols
velvilje

Apostolisk Vikar for Oslo Vikariat
biskop av Selja

til det Apostoliske Vikariats presteskap og troende
hilsen og velsignelse i Herren!

*

I mange år har det nå vært appellert til legfolk om å ta mer aktivt del i hierarkiets arbeid for å oppnå det mål Kristus har gitt sin Kirke: å føre menneskene til Gud, til den evige frelse. Pave Pius XI har gitt legfolkets deltakelse i dette arbeid navnet «katolsk aksjon», og han har med all kraft framhevet at enhver kristen har rett og plikt til å gå aktivt inn ved hierarkiets side for å levendegjøre Kristi lære i verden.

Også pave Pius XII har ved forskjellige anledninger talt om legapostolatet og inntrengende formant Kirkens barn om å bli seg sin store oppgave som lemmer på Kristi legeme bevisst. I sin stor og vektige

Ensyklika «Kristi mystiske legeme» illustrerer han ikke bare Kirkens guddommelige karakter, dens hemmelighetsfulle identitet med Kristus og dens overnaturlige skjønnhet, men han gir også den dypeste grunn for legapostolatet som vesentlig og selvfølgelig element av selve kristenlivet, slik at noe annet ville være helt utenkelig og en vesentlig mangel på det å være kristen.

Disse appeller har da også funnet gjenklang i hele den katolske verden. Og i fjor, i oktober måned, ble det holdt en stor verdenskongress for legapostolatet i Roma, der delegerte fra nesten alle verdens nasjoner var kommet sammen for å drøfte dette viktige problem og få de retningslinjer som legapostolatet skulle utøves etter. Også fra Norge var det møtt representanter, et tegn på at også vi har forstått betydningen av den innsats som legfolket må gjøre i Kirkens tjeneste. Den hellige fader var synlig grepet av den gode vilje som legfolket her la for dagen, og han holdt selv en viktig tale til kongressens deltakere, både for å oppløse dem til legapostolatet og for å gi dem de impulser og retningslinjer som de skulle arbeide etter.

Jeg føler det derfor som min plikt i årets hyrdebrev å legge dere Pavens ord på hjertet og oppfordre dere alle til med liv og sjel å gå inn for at Kristi rike blir fremmet og gjort levende i dere selv og i verden.

Legapostolatets dypeste grunn.

Det kan ikke sies noe skjønnere, noe mer opphøyet om Kirken enn de ord apostelen Paulus bruker om den, nemlig at Kirken er «Kristi mystiske legeme» (Ef. 1, 22—23; Kol. 1, 18, m. fl.). Kristus er hodet

på dette legeme, de kristne er lemmene. Hodet og legemet tilsammen er den hele Kristus, slik at Kristus og Kirken er ett. Ved den Hellige Ånds kraft som gjennomtrenger og organisk forener lemmene med hodet og med hverandre, oppstår det mellom Kristus og Kirken, mellom Kristus og hans lemmer et intimt vekselforhold og en livgivende vekselvirkning slik at de kristne *som kristne* lever av Kristi liv og helt naturlig meddeler dette liv videre til andre lemmer. «For liksom vi har mange lemmer på ett legeme, men ikke alle lemmer har samme gjerning, slik er alle vi ett legeme i Kristus, og hver for seg er vi hverandres lemmer». (Rom. 12, 4—5). Som hvert lem på et legeme har sin funksjon til hele legemets beste, slik har også hvert lem på Kristi mystiske legem, som er Kirken, sin funksjon til hele Kirkens beste, i Kirkens tjeneste.

På korset har Kristus selv og han alene fullført det store soningsverk til menneskehetens frelse, men utdelingen av korsets fortjenester og helliggjørelsen av menneskene har han overlatt til hele legemet som er Kirken forenet med ham. Slik er utallige menneskers evige frelse gjort avhengig av den frivillige aktivitet som lemmene på Kristi legeme utfolder, av den medvirkning som prester og ordensfolk og legfolk gir vår guddommelige Frelser.

Både prester og legfolk må være helt gjennomtrengt av dette guddommelige kall og den høye oppgave de har fått som lemmer på Kristi legeme, og de må gå helhjertet inn for denne oppgave, så de i sannhet kan sies å være friske og fullverdige lemmer som utøver sin funksjon til hele legemets beste.

Det gis oppgaver som etter Kristi vilje alltid er de samme gjennom tidenes omskiftelser, og det gis oppgaver som er betinget av forholdene og tidene eller av kravene overfor de forskjellige kulturer, menneskehetens utvikling, regjeringsformer, åndsretninger osv. De alminnelige oppgaver er uten tvil de viktigste, men da de alltid er de samme og alltid må regnes med, blir de ofte lagt mindre merke til og gjerne mindre vurdert. Likevel er oppfyllelsen av nettopp disse oppgaver hver tids største krav, som det ekte kristne familielivet, barnas oppdragelse, troskapen mot Kirken, menighetslivet.

Legapostolatets alminnelige oppgave.

Etter den hierarkiske ordning i Kirken har prestene, etter Kristi uttrykkelige vilje, fått som ordinær oppgave å forvalte presteembetet, læreembetet og hyrdeembetet. Det er en oppgave som tilkommer utelukkende dem alene på grunn av den spesielle sending som blir gitt dem gjennom prestevigslens sakrament. Det er ikke fordi de er «fagmenn» på alle områder eller har studert teologi og kirkerett at

de har denne forrett, men fordi de, gjennom Paven og biskopen og apostlenes etterfølgere, har fått en helt særegen funksjon i Kirken. Til å forvalte disse embeter kreves ikke noen doktorgrad eller ualminnelig begavelse, men sending gjennom prestevigsel som delaktig i apostelembetet og etter oppdrag fra Paven eller biskopen.

Legfolkets apostolat kan derfor ikke ligge på dette plan og det må da nødvendigvis bli underordnet prestenes sending. «Den Hellige Ånd har satt biskopene til å styre Guds Kirke», sier apostelen Paulus (Ap. gj. 20, 28), og en kan ikke rokke ved dette prinsipp uten å gi hele Kirkens levende organisme dødsstøtet og gjøre opprør mot Guds plan i frelserverket.

Men legfolket har sin egen livsviktige funksjon. Bare når alle i fellesskap og harmonisk samarbeid med prestene utøver denne funksjon kan hele organismen bygges opp. Gjennom dåpen og særlig gjennom feringen får alle kristne del i Kristi alminnelige prestedømme som gir dem kallet og gjør dem skikket til, hver i sin stand, å virke til hele legemets beste, enten som foreldre, lærere, sykepleiere, leger eller som forsvarere av Kirkens lære og rettigheter på arbeidsplassen og i omgangskretsen, både hjemme og ute, men fram for alt ved det gode eksempel og iherdig bønn.

Uvurderlig er det arbeid som våre ordenssøstre utfører i skole, barnehage, hjem for gamle, sykehus, internat for ungdom og barn, ved sin offerånd og sitt bønneliv og ved forskjellige praktiske oppgaver til egen helliggjøring og til helliggjøring for alle lemmer på Kristi legeme.

Og fra de gode katolske familier, der far og mor utøver et slags presteembete, utgår en inflytelse som virker livgivende og helliggjørende på hele Kirkens organisme: på menn og kvinner, den oppvoksende ungdom og ikke minst på barna. Er ikke foreldrene, far og mor, de pliktoppfyllende unge menn og kvinner, de ivrige medlemmer av våre katolske foreninger og organisasjoner de beste legapostler og prestenes mest verdifulle medarbeidere? Hva kunne vel presten oppnå hos barna, dersom far og mor sviktet sin oppgave, eller hva nytte ville hans forkynning ha dersom legfolket ikke tilegnet seg den for å gjøre den levende i seg selv og i andre? Det er bare ved harmonisk samarbeid at det felles mål kan nås.

Når vi fullt ut forstår dette, da kan det aldri bli noen motsetning mellom legfolk og presteskap, ikke noen klerikalisme eller antiklerikalisme, men intimt samarbeid både i familien, på skolen og i kirkelivet, der prestene vet å skatte og vurdere legfolkets uunnværlige innsats, og legfolket vet å respektere prestenes særlige sending og oppgave. Alle arbeider de jo mot det samme mål, hver etter den nådegave han har fått til hele legemets beste.

Uten det kristne legfolk ville det hverken gis pave eller biskop eller prest. Det er jo nettopp her at familiefedrene og familiemødrene spiller en avgjørende rolle, og det er ikke uten dyp mening at Den hellige fader flere ganger framhever fedrenes og mødrenes store oppgave i Kristi Kirke. På den annen side ville det kristne legfolk gå til grunne, dersom det ikke var pave, biskop eller prest, for da ville det være en hjord uten hyrde og «ulvene» ville herje og spre den. Kirkens levende organisme er avhengig av legfolket i harmoni med hierarkiet og av deres felles innsats for å bygge opp Kristi mystiske legeme. Alle er de jo «Guds husfolk, bygget på apostlenes og profetenes grunnvoll med Kristus som hovedhjørnesten som holder sammen hele bygningen så den vokser til et hellig tempel i Herren» (Ef. 2, 20—22).

Dette alminnelige legapostolat som gjelder til alle tider og i alle forhold, er det absolutt viktigste og primære, ja det er en vesentlig funksjon i Kirkens liv. Og dette apostolat har alltid vært utøvet, ellers ville Kirken gått til grunne. Derfor kan ingen virkelig kristen unnså seg denne oppgave.

Legapostolatets særlige oppgave etter tidens krav

Men, høgtelskede i Herren, vår tid krever noe mer, ja meget mer enn det alminnelige legapostolat som kjennetegnes ved den trofaste oppfyllelse av stands- og kristenpliktene i bevisstheten om å leve med Kirken. Det kreves at legfolket lar seg innlemme i Kirkens hierarkiske apostolat og direkte arbeider sammen med Paven, biskopene og prestene, og etter deres direktiver, for å fremme Guds rike på jorden og føre menneskene til den evige frelse. Det er dette legapostolat som kalles «*Katolsk aksjon*» og som de siste pavene legger så meget vekt på. Det er en direkte hjelp til prestene i utføringen av deres kall som «menneskefiskere», en harmonisk medvirkning for å vinne mennesker for Kristi Kirke, for Guds rike. Dette organiserte apostolat kalles av Paven hierarkiets «forlengede arm». Det er et absolutt krav i vår tid. Utviklingen har gått så fort og radikalt fram på alle livets områder at det er skapt helt nye forhold i verden og det er oppstått helt nye problemer som må løses. Det er slutt med den gamle vane-katolisisme og den gamle vanekristendom, da det var en selvfølge å være kristen, fordi det var skikk og bruk å være det. Den tid er ikke mer da det var nok at prestene holdt gudstjeneste, prekte og meddelte sakramentene for å holde troen levende hos folket.

I dag er hele verden så å si blitt en misjonsmark, og liksom i de første kristne tider må også legfolket i vår tid ta aktivt del i hierarkiets apostolat. Prestene kan umulig overkomme alle de kravene de nye for-

hold har skapt, ikke fordi de ikke skulle være sin stilling voksen — for det er de, — men fordi tingenes tilstand er blitt en helt annen. Legfolket er jo også kalt, like så godt som prestene, om enn på en annen måte, til å meddele frelsens nådegaver. De er like så fullverdige lemmer på Kristi legeme, selv om deres funksjon er forskjellig og underordnet hierarkiets særlige mandat.

Det organiserte apostolat eller Den katolske aksjon i egentlig forstand kan selvfølgelig ikke i samme grad utøves av alle, for ikke alle har muligheten eller forutsetningen til det. Her trengs en apostolisk elite som må få støtte av alle som vil være aktive lemmer på Kristi legeme. Dette er Pavens uttrykkelige ønske når han sier at de katolske organisasjoner først og fremst må være «seller for det kristne apostolat i vår tid». De skal forme en elite som har til hovedoppgave å vinne sine kamerater: arbeidere, funksjonærer, akademikere, politikere, menn og kvinner og ungdom for Kristus og hans Kirke.

Før i tiden var foreningene ofte et mål i seg selv, til gjensidig hygge og oppbyggelse, og hadde her visselig sin store betydning og oppgave. Men i dag er enhver foreningsegoisme, dvs. den som ville begrense sin aktivitet innenfor selve foreningen og gjøre selve foreningslivet til hovedmål eller se en konkurrent i andre foreninger, et utilgivelig trangsyn til stor skade for Kristi mystiske legeme og blotet for forståelse av tidens krav.

Selv ordensfolkene, både de mannlige og de kvinnelige, må i dag, etter Pavens vilje, tilpasse seg tidens krav og gå mer aktivt inn for å hjelpe å løse de oppgaver som Kirken står overfor, selv om det legges stor vekt på at de bevarer sin klosterånd.

I alle våre organisasjoner, mannlige eller kvinnelige, må derfor den apostoliske ånd være dominerende, slik at det formes en elite som er skikket til å øve en apostolisk innflytelse på de nærmeste omgivelser, og litt etter litt trenge inn i folket. Slik omskapes etterhvert den formløse masse til selvbevisste individer og religiøse personligheter. Det er også slik Frelseren selv har gått fram: han har formet en elite, sine tolv apostler, og sendte dem ut for å lære alle folk. Det er den store norm for apostolatet i det hele tatt, og da særlig for legapostolatet i vår tid. Det må våre foreninger både for menn og kvinner, studentlag og ungdomslag, ha for øye, dersom de i sannhet skal ha eksistensberettigelse og være brukbare og nyttige organer i Kirkens liv.

Den katolske aksjon i vårt Apostoliske Vikariat er på en særlig måte underlagt St. Olavs forbund, Katolsk kvinneforbund og Katolsk ungdomsforbund, hvert på sitt område, men alltid i gjensidig forståelse og harmonisk samarbeid. Det er ikke tvil om at de har gjort og gjør en stor innsats for Kirken ved foredragsserier, studiesirkler, aftenkurser, utgivelse

av bøker og brosjyrer, støtte av vår katolske presse, årvåkenhet vedrørende de religiøse problemer og mange andre praktiske tiltak. De bør derfor støttes av alle som tar seg Kirkens framgang til hjertet, for det er bare ved å støtte dem at de kan bli slik som vi ønsker dem og nå det mål de har satt seg.

Styret i disse forbund — som forøvrig i alle våre organisasjoner — må selvfølgelig ikke være noen befalssentral eller blotte æresverv, men et *arbeidsutvalg* som har et årvåkent øye for Kirkens bestrebelser og aktuelle problemer og som — under oppsyn av og i intimt samarbeid med biskopen og sokneprestene — gir nye impulser og fordeler oppgavene til sine respektive ledd. Styret skal, etter Pavens forordning, være «møtepunktet for alle hine aktive katolikker som alltid er rede til å gå inn for Kirkens apostolat».

Betingelsen for et fruktbart apostolat

All katolsk aksjon har sin kilde i bønner, i det indre liv, livet med Gud. Det er sjelen til alt virkelig apostolat, ja bønner er i seg selv det mest effektive apostolat. Uten bønnens ånd er all aktivitet for Gud og sjelene dømt til å mislykkes. Men den som lever sin tro og fører et rikt indre liv, blir så å si av seg selv drevet til aksjon, til handling for å meddele dette liv til andre: bønner må helt naturlig utvide seg til gjerning, til apostolat.

Kristus har i dette stykke gitt oss det herligste forbilde: Han har forberedt seg til sin frelsergjerning gjennom tredivet lange år i sitt stille hjem i Nasaret og i «å være hos sin Far» (Luk. 2, 49). Han begynte sitt offentlige liv med førti dagers faste og bønn i ørkenen. Og da han skulle velge sin elite, sine tolv apostler, tilbrakte han hele natten i bønn (Luk. 6, 12). Det er hans vilje at vi skal gjøre det samme: «Jeg har gitt dere et eksempel, så dere også skal gjøre som jeg har gjort» (Joh. 13, 15).

Se også på vår himmelske mor, jomfru Maria. Hun forberedte seg til sitt høye kall ved uavlatelig bønn i templet, og hennes rike indre liv vokste med årene. Evangeliet sier om henne at «hun gjemte alt det hun så og hørte om Jesus i sitt hjerte og grunnet over det» (Luk. 2, 19, 51). Det er slik hun fikk kraft til å stå oppreist under korset og til å lide med sin guddommelige Sønn for verdens frelse.

Slik har også apostlene handlet: Før de skulle få den store vigsel som Herrens vitner ved den Hellige Ånd, trakk de seg tilbake til nattverdsalen sammen med Maria for i bønn og åndssamling å gjøre seg rede til sin store gjerning.

Ut fra dette intime samliv med den himmelske Far har Kristus og hans utvalgte forkynt Evangeliets glade budskap og omfattende de uvitende og villfarende og lidende mennesker med sin lærende, hjel-

pende og frelsende kjærlighet. De har vist oss de veier vi må gå i vårt apostolat og den ånd som må drive oss for at vår innsats skal bære frukt.

I sannhet aktive apostler kan altså bare de være som selv er gjennomtrengt og oppløst av kjærlighet til Gud og sjelene og brenner av iver for Guds rikes framgang. De må kunne si med Frelseren: «Min mat er å gjøre hans vilje som har sendt meg og å fullbyrde hans gjerning» (Joh. 4, 34). «La det samme sinnelag være i dere som var i Kristus Jesus», sier apostelen Paulus (Filip. 2, 5).

Hvorledes kunne *de* være apostler, stråle ut lys og ild og varme, som ikke selv var brennende i ånden og oppflammet av Kristi tjenende og hjelpende kjærlighet? Hvorledes kunne *de* få sine medmennesker til å bli glad i Kirken, som selv manglet katolsk ånd og ikke selv var gjennomtrengt av Kirkens guddommelige misjon eller ikke tok det så nøye med Kirkens bud og forskrifter?

Det er derfor et absolutt krav for alle som skal utøve sitt kall som legapostler og drive katolsk aksjon at de først og fremst er helstøpte katolikker som lever sin tro fullt ut og har en dyp hengivenhet og barnlig lydighet mot de kirkelige foresatte som «den Hellige Ånd har satt for å styre Guds Kirke». Ingen klokskap og ferdighet kan erstatte denne fundamentale forutsetning, som er selve sjelen til alt legapostolat.

Høgtelskede i Herren. I sitt brev til Romerne skriver apostelen Paulus «Hils Priska og Akvila, mine medarbeidere i Kristus. De har satt sitt eget liv i fare for meg. Ikke bare jeg, men også alle mine menigheter er dem takk skyldig» (16, 3—4).

Også jeg hilser dere som medarbeidere i Kristus, ordenssøstre, fedre og mødre, menn og kvinner og ungdom, dere alle, som går inn for Jesu Kristi sak, for at han og hans Kirke må bli kjent og elsket som den eneste frelser og saliggjører. Som Kristi lemmer har dere alle en apostolisk sending som dere må utføre etter Kristi eget forbilde. Og jeg takker dere alle av hele mitt hjerte for den glade og oppofrende innsats dere har gjort og kommer til å gjøre for at den ild som Kristus har brakt til jorden, skal brenne og tenne hans kjærlighet i menneskenes hjerter.

Den hellige treenige Guds velsignelse komme rikelig over dere og bli alltid hos dere! Amen.

Gitt i Oslo den 11. februar 1952.

† *Jacob Mangers*,
Apostolisk vikar,
biskop av Selja.

Dette hyrdebrev skal leses opp i alle kirker og offentlige kapeller den første søndag i fasten, både i ottemessen og i høymessen. Det kan også fordeles på 2 søndager.

„NON SERVIAM”

Av sokneprest Harald Takt

Det var en englemunn som først lot dette skriket ljome gjennom himmelrommene og ga signalet til skapningens opprør mot Gud. Og Satan og hans rike var et faktum. Det var den samme opprørske engelen som hvisket disse ordene i ørene på de første mennesker. «Ikke tjen Gud, men lær å behersk; spis av den forbudne frukt og du skal bli lik Gud.» Og menneskenes helvete var et faktum.

Det er denne ursynden som atter og atter går igjen i den stakkars skapningen: non serviam, jeg vil ikke tjene, og hindrer Gud fra å gjøre sin gjerning i oss, skape den lykketilstand han opprinnelig hadde tiltenkt sin skapning. En synd som hos så mange mennesker er blitt en vanemessig innstilling. Hvor uhyggelig det enn lyder, så er det slik. Har en ikke grunn til å engste seg for en menneskehet hvor så mange har glemt livets dypeste mening og mål, så mange ikke lenger har sans for det absolutt grunnleggende: at vi er skapt av Gud for å tjene og elske ham og derved bli salige.

Har det moderne menneske glemt Gud helt? Neppe. Der er de som søker Gud når de lider og har det vondt, når sorg og savn rammer dem. Men ellers har de ikke noe særlig bruk for ham. Og så er jo Gud der for de svake og følsomme sinn, for de religiøst innstilte så de kan ha noe å tilfredsstille sin religiøse trang med. Våre tiders intellektuelle er da ganske tolerante og vidsynte på den måten.

Skulle en våge seg frampå og ynte noe om menneskenes plikter overfor Skaperen: plikt til å gjøre hans vilje, plikt til bønn og tilbedelse, plikt til gudsdyrkelse og gudstjeneste om søndagen — for det er tjenester Gud forlanger av oss — da blir en sett på med et nærmest medlidende blick: Noe så gammeldags, noe så tyrannisk og udemokratisk, tenk plikt til å be, plikt til å gå i kirken, plikt til å høre Guds ord! Det gjør en da bare når en føler trang, en indre lengsel. Da først blir det ekte, da kommer det fra hjertet. — Stort sett står Gud for det moderne menneske som et vesen som er god å ha i visse situasjoner og for visse grupper av mennesker.

Er det sant at Satan lever og at hans verk går ut på å få flest mulig til å nekte å tjene Gud, da kan han gni seg tilfreds i hendene over oppnådd resultat. Hvor han ikke har utryddet troen, har han stort sett greidd å utrydde tjenesten og gjort troen, Gud, kirken etc. til bruks- og nyttegjester for menneskene.

Er det rart at vi ofte er svake i troen, kraftløse, margløse og uinteresserte når vi er smittet av denne djevelske innstilling overfor Gud, når vi mer eller mindre stemmer med i alle onde makters skrik mot himmelen: *non serviam*, jeg vil ikke tjene. Er det rart at mennesket ikke finner trøst og hjelp i nødens stund, eller bare finner en hjelp av forbigående og suggestiv art, når en slik innstilling står bak deres rop til himmelen. Vi vil aldri finne troens dybde, og håpets styrke, aldri finne den sanne fred, den virkelige trøst og hjelp før vi innstiller oss på vår første og helligste plikt: *å tjene Gud*. Dertil er vi

skapt, og det er bare i oppfyllelsen av Skaperens hensikt med vårt liv at vi kan finne trygghet og fred. Det er det merkelige, det paradoksale ved menneskenaturen at bare offersinn og tjenersinn kan gi sann lykke og fred. Alle andre påstander, hvor forlokkende, frigjørende og fornuftige de kan høres ut, stammer direkte fra «Løgnens Fader».

Mennesket kan falle, fristelsen kan en enkelt gang bli for stor, mennesket kan bli blindet av sine lidenskaper og bli utro i tjenesten. La gå, derfor er vi Adams barn, derfor fikk vi en Frelser til å rette oss opp igjen og stille sin egen tjeneste av uendelig verdi i vårt sted. Hvis Kristi eget sinnelag får danne bakgrunnen for livet vårt — «Jeg er ikke kommet for å bli tjent, men for å tjene,» «Min mat er å gjøre min Faders vilje» — vil hans frelsende nåde gjøre resten, trass i alle våre fall, for «kraften blir fullendt i svakhet.»

La oss da tjene Gud hvor hans kall enn måtte møte oss og «vandre verdige i det kall vi er kalt med.»

Kristus møter sin mor. — IV. Korsvei-stasjon i St. Olavskirken, Oslo.

«A, alle dere som går forbi på veien, sku og se om det finnes en smerte lik min smerte! Derfor gråter jeg, og fra mine øyne flyter mange tårer; for langt fra meg er trøsteren som kunne husvåle min sjel.»

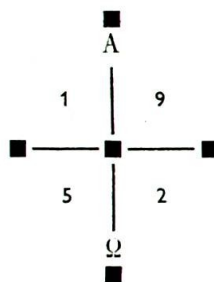
(Klagesangene.)

NY LITURGI FOR PÅSKENATTEN

I det siste nummeret av «Acta Apostolicæ Sedis» har Den romerske kongregasjon for liturgien kunn­gjort et nytt dekret om feiringen av påskenen. Dekretet stadfester for tre år framover en ny liturgi for påskenen. Det er meget sannsynlig at denne nye påskentliturgi blir obligatorisk etter disse tre prøveår. Ennå kan sokneprestene velge mellom den gamle som feires påskelørdag morgen, og den nye som bare kan feires påskenen. Av viktige grun­ner kan dog biskopen tillate at den nye ritus begyn­ner påskelørdag kveld, men ikke før kl. 20.

Til ildvigselen samles prestene, ministrantene og menigheten i våpenhuset eller bak i kirken. Den for­rettende prest signer den nye ilden med vievann og røkelse. Så tegner han et kors, den første og den siste bokstaven av det greske alfabet og årstallet på påskelyset, mens han sier: «Kristus i går og i dag, opphav og slutt, Alfa og Omega, ham hører tid og evighet til, ham være ære og herredømme i alle evig­heters evighet. Amen.»

Han signer nå de fem røkelseskorn og fester dem til påskelyset, i det han sier: «Ved sine hellige ære­rike sår verne og bevare oss Kristus Herren. Amen.» Deretter tender presten påskelyset med den nyvigs­lede ild, og alle lamper i kirken blir slokket.

Diakonen tar så påskelyset, og lysprosesjonen tar til. Kommet inn i kirken, løfter han påskelyset og synger: «Lumen Christi — Kristi lys». Alle bøyer kne og svarer: «Deo gratias — Takk være Gud.» Den forrettende prest tender sitt lys fra påskelyset, og prosesjonen fortsetter. Midt i kirken synger dia­konen for annen gang «Lumen Christi». Nå tender de andre prester eller ministrantene sine lys. Dia­konen går helt opp i koret og synger for tredje gang: «Lumen Christi», og alle de andre tender sine voks­lys. Påskelyset settes i en stake midt i koret foran alteret og diakonen synger den høytidelige påskelov­ sangen «Exsultet», mens de øvrige blir stående med tendte lys i hånden.

Før vigselen av døpevannet leses fire lesninger fra Det gamle testament. Alle hører på, s i t t e n d e, men ved slutten av hver lesning reiser en seg når presten synger: «Oremus — la oss be», og diakonen oppfor­drer alle til å bøye kne: «Flectamus genua — la oss bøye kne.» Så kneler alle ned og hviler i stille bønn inntil subdiakonen synger: «Levate — reis dere.» Etter en ny bønn setter alle seg igjen inntil neste lesning.

Etter siste lesning istemmer to forsangere første delen av Allehelgenslitani. Alle kneler og svarer. Imidlertid blir et kar med vann satt midt i koret foran påskelyset. Den første delen av litaniet avsluttes like

før «Propitius esto — vær oss nådig», og vigselen av døpevannet følger. Etter vigselen blir det båret til den festlig pyntede døpefont. Underveis synges «Sicut cervus — som hjorten». Når prosesjonen går til­bake, tender alle sine lys igjen og reiser seg. Pre­sten signer påskelyset med røkelse, trer fram til kor­døren, og menigheten fornyer høytidelig i fellesskap sitt dåpsløfte. Presten spør og menigheten svarer slik som presten spør og fadderne svarer ved dåpen. Etter fornyelsen av dåpspakten signer presten me­nigheten med det nyvigslede vann.

De to forsangerne begynner nå med annen del av Allehelgenslitani. Alle kneler og svarer. Prestene og ministrantene går til sakristiet. Alteret blir ordnet til messen, pyntes med blomster, og alterlysene blir tendt, mens påskelyset settes i en stake på evangelie­ siden.

Like etter litaniet synges *Kyrie eleison*, som van­lig i messen. Når presten er kommet inn igjen, går han straks opp til alteret uten å be trinnbønnen, og signer det med røkelse. Så istemmer han «Gloria in excelsis Deo», og klokkene ringer.

Messteksten er den samme som i den gamle ritus, unntatt siste delen. Etter menighetens kommunion synger koret tre ganger «Alleluja» og «Laudate Do­minum», deretter vekselvis med menigheten «Bene­dictus». Til slutt følger messens slutningsbønn og «Ite missa est, alleluja, alleluja», som menigheten svarer med «Deo gratias, alleluja, alleluja», og presten gir den vanlige velsignelse. Siste evangelium bortfaller.

Som en kan se, tar den nye påskentliturgi i sær­lig grad sikte på menighetens *aktive deltagelse*. Alle­rede tiden den skal feires på gir mulighet for større frammøte. Ikke bare prestene, ministrantene og noen få utvalgte skal delta, men alle. Alle skal, så vidt mulig, samle seg nederst i kirken. Alle skal delta i lysprosesjonen, alle skal ha brennende lys i hånden. Alle skal svare på de liturgiske hilsener. Alle skal bøye kne, når diakonen oppfordrer dem til knebøyning. Alle skal se hvordan vigselen av døpe­vannet foregår, og alle skal svare ved fornyelsen av dåpspakten.

Den nye påskentliturgi lar også symbolikken i de hellige tegn bli tydelig og levende. Den nye ild som er slått ut av sten, minner oss om Kristus som sto opp av graven gjennom stenen. Påskelyset er et symbol på Kristus, den oppstandne, den første og den siste, verdens lys, som skal tilintetgjøre hjertets og sjelens mørke. De fem røkelseskorn er bilde på Kristi fem sårmerker. Døpevannsvigselen i denne høytidelige form minner oss inntrengende om vår egen dåp, at vi er gravlagt med Kristus ved dåpen til døden, så vi skal vandre i et nytt levnet, likesom Kristus er stått opp fra de døde. Den minner oss om at vi skal regne oss som døde fra synden, men levende for Gud i Kristus.

Med innføringen av den nye påskentliturgi har Kirken gått tilbake til den form av liturgisk guds­ tjeneste som ble feiret i den første kristne tid. Det er et framskritt av meget stor betydning, som ven­ner av Kirkens liturgi lenge har ønsket og nå hilser velkommen med stor glede.

F. J. Fishedick.

Spøkelse søkes

Eller «Verdenshistoriske epistler» av dr. philos. O. Valen-Senstad.

Radiolyttere vil huske presten dr. filos. O. Valen-senstads innlegg i fjor i forbindelse med Jesuitterparagrafens opphevelse. Vittige tunger har sagt at det er den katolske fraksjons mest durkdrevne manøvre at nettopp dr. Valen-Senstad ble sluppet til som opposisjonens trumf-ess. Et mer effektivt bidrag til øket sympati for de gode jesuitt-patres kunne nemlig ikke ønskes!

Men doktoren fortsetter sin kampanje. Vi har i skrivende stund nytt hans 10 «Verdenspolitiske epistler», som i alminnelighet beskjeftiger seg med Den katolske kirke, men i særdeleshet legger sin elsk på Jesuitterordenen. Det er det kristelige dagblad i Bergen, «Dagen», som skjenker ham spalteplass. Til gjengjeld spenderer dr. Valen-Senstad en to-spaltet annonse i tilknytning til de fleste av epistlene, der hans tidligere produksjoner bys fram. Den ene tjeneste er den andre verd — business er business!

Det lar seg med beste vilje ikke gjøre å resymere innholdet. Forfatterens 18 000 ord danner en ubrytelig enhet, — det perfekte kunstverk der intet kan tas bort og intet tilføyes uten at alt ramler. Men konklusjonen er overkommelig kort, og vi gjengir den:

«Til slutt bare dette spørsmål til regjeringen og Stortinget:

Hvordan ønsker man at det norske folk skal forstå en eventuell forandring av grunnloven til fordel for jesuittene: Skal det forstås som et politisk offer til de antirussiske makter vi er under innflytelse av gjennom FN — eller skal det forstås derhen at det foregår en politisk nyorientering i Norge i fascistisk retning? Det finnes ikke et eneste forstandig menneske i Norge, som er litt orientert i disse spørsmåls faktiske bestand, som et øyeblikk kan tro at flosklene om «menneskerettighetene» er annet enn besnærende kamouflasje for ytterst betenkelige realiteter. Disse realiteter ligger godt i tråd med en pro-fascistisk politikk, men ikke på noen måte i tråd med en politikk som måtte ønske å være nøytral i det 20. århundres uforsonlige kamp mellom kommunistisk revolusjon og jesuitt-fascistisk motrevolusjon.

Er Norge nøytralt? Ønsker vi i Norge å være nøytrale i kampen mellom kommunisme og jesuitt-fascisme?»

Hva skal en svare på denslags hjernespinn? Vi tror sokneprest dr. G. Gorissen, Bergen, har valgt den rette akkorden når han i «Dagen» for 28. febr. svarer med «Noen randbemerkninger»:

Dr. Valen-Senstad's artikler om den fascistisk-jesuitiske fare har vakt berettiget oppsikt. Jeg antar at mer enn én leser har sendt min kollega en takknemlig tanke og muligens også skriftlig gitt uttrykk for det. For det er en prestasjon av rang, med flyvende penn å skrive ca. 18 000 ord om et såpass tørt emne som en munkeorden. Det er noe symbolsk i at det skjedde i det Olympiske år.

De resultater V.-S. er kommet til er i sannhet epokegjørende. Da for noen år siden prof. Toynbee utga sitt mektige historieverk, fikk det tittelen: Historien i nytt lys. Etter de nye veier V.-S. viser må nok mange bøker

bli skrevet om igjen fra perm til perm. Tydeligst kommer det nye fram i hans artikkel om Frankrike. Her har stakars lærde sittet og strevet for å klarlegge grunnene til det stolte franske folks sammenbrudd. Man har pekt på sosiale-økonomiske-politiske-demografiske årsaker. Med suveren forakt feier V.-S. dem alle til side. Det er jesuittene.

Frankrike tapte krigen.

Krigen blir ført av hæren.

Hæren ledes av offiserer.

Offiserer går til skrifte hos jesuitter.

Så enkelt er det.

Anvender man dette nye prinsipp for krigshistorien på tidligere felttog kan det bety en omveltning. Slaget ved Marne — Sedan — Waterloo — Trafalgar — Lützen — de Katalauniske marker, blir simpelthen et spørsmål om skriftefedre. Så enkelt er det. Noe lignende ser vi i nazismens og fascismens historie. Blant deres første ledere var en del katolikker. (Om overbeviste eller katolikker i navn, om praktiserende eller frafalne spiller i det forenklede system ingen rolle.) Katolikker ledes av jesuitter osv. Ved hjelp av denne enkle metode kommer man til forbløffende resultater, f. eks. nazipartiet i Norge, ledet av ikke-katolikker blir et produkt av den norske statskirke, svartskjortene i England blir agenter av erkebiskopen av Canterbury.

Helt nye veier har V.-S. vist oss i studiet av historisk kildemateriale. En mann som dr. Scharffenberg gir i sine polemikker nesten alltid kildene for sine påstander, aktstykker, med årstall og datum, siterer dem ord for ord, med kritisk vurdering av hver enkel detalj. Det er en fremgangsmåte som krever megen tid og nøyaktighet. Ikke slik V.-S. Et berg av dokumenter, offisielle aktstykker, memoarer av ledende personligheter har etter hvert hopet seg opp i bibliotekene, en uuttømmelig kilde for en historieforsker. Alt dette er for V.-S. støv og aske. Når han skriver om Tyskland — Italia — Frankrike osv. henter han sine opplysninger hos et lite amerikansk tidskrift, hvis formål det er å undergrave katolikkens og da særlig presters tro, uten dog å di dem en ny og bedre istedenfor.

Skriver V.-S. om klostrene og deres private jernteppe, ville en telefonoppringning a 7 øre til nærmeste kloster være tilstrekkelig for å verifisere hans påstander med de faktiske forhold. Nei, han leter i en roman. Vedkommede kloster i hans egen by ville f. eks. uten vanskelighet ha kunnet gi ham en liste på 10 navn av personer som en gang har vært i kloster og nå er fredelige husmødre, svkenleiersker, sekretærer osv. Det fortelles om de gamle skolastikere når de skulle skrive om en flue, foretrakk de å slå etter i Aristoteles, fremfor å rådføre seg med selve dyret. De har fått sine etterkommere. Enhver som skriver om mennesker vet hvor vanskelig det er å komme til en rettferdig vurdering av deres motiver.

Også her viser V.-S. nye veier med sin kategoriske dom. Katolske prester og jesuitter i særdeleshet er kjeltringer. De vil ikke et øyeblikk vike tilbake for å bryte et lands grunnlov eller bruke skriftemålet i Vatikanets etterretningstjeneste. Det må en vel ha lov å kalle kjeltrings-streker.

Politikkens grunnvoll

A. J. Lutz: Samfunnets åndelige struktur. Pauluskredsen, København 1951.

(Anmeldelsen hentet fra Hamar Stiftstidende for 19. februar 1952.)

Denne lille, men innholdsrike boken på vel 100 sider er en av de helt vesentlige for alle som i sin personlige innstilling til nasjonal og internasjonal politikk ønsker å heve seg over døgnspørsmålenes forvirrende jungel, næringsinteressens trollsplint i øyet, partidisiplinens kompromisstenkning og propagandaens fordummende virkninger. Ut fra sin rike åndshistoriske og filosofiske kultur og sin betydelige evne til klar, levende og lettforståelig fremstilling, gir den franske pateren A. J. Lutz oss her en innføring i selve politikken og samfunnslivets teoretiske grunnlag, med perspektiver så dype og berikende at det er et særsyn selv i et land som vårt, hvor den politiske bevissthet og ansvarsfølelse må sies å være usedvanlig levende.

En god del av vår åndelige kultur, sier pater Lutz, består i å «følge med» i politikken. Ofte mener man med det ikke stort annet enn det å slutte seg til et eller annet parti, delta i valg møter o. l. og å være av samme oppfatning som den avis man holder. Ekte politisk kultur er imidlertid ikke en så lettvinnet sak. All politikk har med mennesker å gjøre; dens oppgave er å skape menneskelig lykke. Men det som mennesket ofte vet minst om er selve mennesket, og denne umodenhet fører politikken nødvendigvis på avveier. Vi kan umulig få eller utforme hos andre et klart syn på samfunnsproblemer, og vi er ikke i stand til å dømme riktig om det som foregår i det offentlige liv i vårt land eller i andre land, uten en klar og levende bevissthet om de etiske grunnnormer som all menneskelig handling må rette seg etter for å være menneskelig god og sann.

Ut fra dette grunnsyn tar pater Lutz så opp til en levende og interessant analyse slike problemer som person og fellesskap (individ og samfunn), samfunnsmoral, in-

---

En mann som den meksikanske martyr, jesuitten Proh, blir uten videre stemplet som Alfons, den katolske Horst Wessel. Kanskje fordi han døde med ropet «Kristuskongen lever».

Forrest i rekken av gratulanter med V-S' artikler burde jesuittene selv stå. Forfatteren har på en enkel måte vist hva katolikkene neppe ville ha maktet: å bevise hvor lite de har å fare med som stadig roper: Vakt i gevær.

I Punch sto for en tid siden bildet av et gammelt slott. Her var det slått opp en plakat: Spøkelse søkes. Det er denne plakaten V-S gjene ville spikre opp i det norske Storting.

Til slutt enda et ord til presten Valen-Sendstad. Jeg antar at pateren, som en hver annen prest, en gang i mellom går i sin kirke utenom selve gudstjenesten, og kneler ned i Guds hus. I stillheten av Guds nærvær får ofte mangt og meget et annet skjær, en annen tone enn ved skrivebordet eller i debattens hete. At han misliker katolikker og jesuitter i særdeleshet er hans gode rett. Men ville de 18 000 ord ikke ha fått en mindre hatsk form, om de først var overveiet av presten og deretter brakt til papiret av polemikeren?

Det er bare et spørsmål fra prest til prest.

ternasjonal enhet, autoritet, lov og rett i samfunnet, demokrati og diktatur. På 15 konsentrerte sider gir han videre en ypperlig prinsipiell kritikk av kommunismen og drømmen om en marxistisk verdensreform, fortsetter med en studie over familien som sosial celle og avslutter med et insisterende kapittel om religion og politikk; det eldgamle og evig aktuelle spørsmål om det timelige og det evige, om hva der tilkommer Cæsar og hva der er Guds.

Som en rød tråd gjennom hele denne nøkterne fremstilling går paterens dype innsikt i hva kristendommen representerer i vesterlandsk kultur, i vesterlandsk demokrati, hvis sans for menneskeverd og samvittighetsfrihet har, ikke bare sin rot, men dypest sett sin eneste mulige garanti i Evangelietets menneskebilde: Hva gavner det et menneske om det vinner den hele verden, men tar skade på sin sjel?

På dette plan får avisenes og dagliglivets fakta deres dypere mening og sitt egentlige innhold; for eksempel trer kristenforfølgelsene bak jernteppet og samtidens økonomiske systemkamp inn i deres dypere sammenheng: totalitære krefters kamp om menneskenes hjerter og tanker på godt og ondt, spenningen i mellom-menneskelig og sosial rettferdighet, orienteringen av mennesket mot sanne eller falske goder.

Pater Lutz, som i en menneskealder har levet og virket i Norge, har også mange lesere i Danmark. Hans bok er kommet på et dansk forlag, men er utgitt på norsk. Og hvilken norsk! I denne språk-inflasjonens tid hvor alt flyter, er det temmelig paradoksalt at man hos en utlending finner et fast punkt, men det er faktisk tilfellet: Pater Lutz' faste, smidige og nyanserike riksmål er et så foretrefelig instrument for hans klare og stringente franske logikk at det er en fryd for tanken.

hrm.

Ny Korsvei-tekst

Katolsk Bok- og Bladsentral har i disse dager sendt ut et fikt lite hefte, «Korsvei», som under sokneprest Gerhard Vrankens redaksjon har fått en meget tiltalende form.

Knappt noen annen Kristus-andakt rører ømmere ved de troendes hjerter enn nettopp denne betraktningen av de fjorten stadier på lidelsens veg, fra scenen med Pilatus til gravleggelsen av den martrede Frelser.

Teksten til hver betraktningsscene begynner med en kort bibellesning fra pasjons-evangeliene eller fra profetiene om den lidende Messias. Der følger en kort pause for stille bønn (knelende) og så bes en av bønnene fra messeboken i samsvar med de skiftende tankebilder.

En praktisk vinning ved denne nye utgaven av Korsvei-andakten er plasseringen av «Stabat mater»-versene ved slutten av hver enkelt stasjon. Salmen er gjengitt i avdøde lektor Tiberghs utmerkede oversettelse i overensstemmelse med den nye salmebokutgaven.

I det språkets virvar vi er oppe i, må det sies at utgi-verne er kommet heldig fra oppgaven.

Vi er utgi-verne takknemlig for denne nye lille og kjærkomne tilvekst til berikelse av andaktslivet, for den enkelte og i fellesskap. Men i propagandaen for den er det malplasert å desavouere tidligere utkomne korsvei-tekster!

ihk.

Fem trette husmødre

I en katolsk familiegruppe samlet de fem av konene seg for i fellesskap å drøfte, hvordan de kunne bære seg ad for å bli mindre trette av arbeidet i hjemmet. De to av dem hadde hver tre barn i skolealderen, to hadde hver et på to år, og den tredje ventet snart sitt første. De var klar over at trettheten betød en fare for at de kunne være det de gjerne ville for sine menn og barn, og at den også var ved å bli en hemning for deres religiøse liv.

De fem koner la så deres erfaringer sammen og fant ut, at trettheten satt både i muskler og nerver. Nerve-trettheten mente de kom især av den stadige våken over småbarna, lekselesningen med de større, og så måltidene, hvor de små brakte og ustanselig måtte irettesettes. For nr. fem, som ennå ingen barn hadde, var det jo meget nyttig slik å få vite i forveien hva hun måtte belage seg på!

Etter nå å ha utvekslet meninger og drøftet, hva som kunne gjøres, ble de fem enige om følgende:

For det første, at de måtte spørre seg selv alvorlig om de ikke overdrev det huslige arbeidet på bekostning av selve familiens medlemmer, og om det ikke var ting de kunne gå lettere henover. Enn videre at mye husarbeide ville bli mindre trettende når det utføres i langsommere tempo. Og stryking, som alle fem klagde meget over, ville ikke føles så hård når den ble lagt først på dagen. Etter fire-fem timers arbeide ville de søke å få bare et kvarters hvile og avslapning eller lesning og se om ikke det var nok til at man etterpå ville være opplagt. En av dem fant, at en kort passiar med en venninne også virket oppkvikkende.

Hva barna angikk, så ble deres bråk ekstra enerverende på grunn av de alt for små leiligheter. Har man bare en hagebit å sende dem ut i, bidrar det godt til å få fred og ro innendørs.

Dernest ble de enige om at det kunne betale seg å tilrettelegge og rasjonalisere dagens gjerning og især å ha et velinnrettet kjøkken. Her håpet de at ektemennene kanskje kunne gi dem et godt råd.

I det hele tatt var ektemennene, hvorav flere var forhenværende speidere, naturligvis så moderne, at de var innstillet på å gi en håndrekning med når de kom hjem. Ofte kan de klare aftenoppvasken, og hvorfor skulle de ikke kunne legge barna i seng? Naturligvis, hvis de har et meget anstrengende arbeide, er det nok bare om søndagen at de riktig kan hjelpe, og da især ved å ta seg av barna. Det er meget viktig å sørge for, at en mor får tid til å være alene en gang i mellom til en «stille stund», hvor hun leser og mediterer over en religiøs tekst, så hennes trosliv ikke skal gå i stå, til skade for henne selv, for mannen og især for barna. Det er nå engang ikke så lett å samle seg ved messen søndag

morgen når man samtidig skal holde et øye med barna.

De fem gjorde faktisk deres forsett til en samvittighetssak. De var ganske klar over at det er en kones og en mors plikt å bruke de midler som står til rådighet, så hun kan være frisk på sjel og legeme. Og hva den ene ikke kunne finne på, det hjalp de andres oppfinnsomhet og erfaring til.

Nå går de i gang med eksperimentet og møtes så igjen senere for å se, hvordan det er gått. Kanskje er det så andre spørsmål som de kan ha glede og nytte av å ta opp i fellesskap, skriver det utmerkede danske katolske månedsbladet «Arbejdet».

UTLANDET:

VATIKANET

Den hellige stol og kong George VI.

Det meldes fra Vatikanet at kong Georg VI's dødsfall gikk sterkt inn på Den hellige far.

Allerede i 1911 så de to suverener hverandre første gang. Den avdøde konge var den gang en meget ung hertug av York og Pius XII mgr. Pacelli som oppholdt seg i London som medlem av en pavelig delegasjon til kong Georg V's kroning. Delegasjonen ble ledet av mgr. *Granito Pignatelli di Belmonte*, den senere kardinal-dekan som avgikk ved døden i 1948.

Under Georg den V's regjeringstid bedret forholdet til Den hellige stol seg i vesentlig grad. Kong Georg V avskaffet det ved kroningen foreskrevne edsformular som var så sterkt krenkende for katolikker. Hans sønn, den nå avdøde konge, har som den første konge etter reformasjonen, ikke avlagt kroningseden etter dette formular.

Gjentatte ganger har Pave Pius XII gitt uttrykk for hjertelige følelser overfor Georg VI og dronning Elisabeth. Det minnes i denne forbindelse om den tale Paven holdt over *Radio Vaticana* til katolikkene i England og Wales i forbindelse med feiringen av 100-års jubiléet for hierarkiets gjenreisning i 1950 og Pavens ord til prinsesse Margareth Rose, da hun ble mottatt i audiens, og senere da den nåværende dronning Elisabeth II sammen med hertugen av Edinburgh ble mottatt av Paven i audiens. Under kong Georg VI's sykdom ga Paven flere ganger uttrykk for sin store deltagelse overfor dronning Elisabeth og den kongelige familie.

Taushetens kirke.

Den siste utgaven av Den pavelige årbok viser tydelig hvor stor del av Kirken som for tiden ligger under gudløs, materialistisk forfølgelse.

I de forskjellige land hvor Kirken er utsatt for forfølgelse fra kommunistisk hold, er om lag 100 biskoper fengslet, deportert eller på annen måte hindret i å røkte sitt embete. De land det dreier seg om er følgende: China, Tsjekkoslovakia, De baltiske stater, Polen, Romania, Jugoslavia, Ungarn, Albania og Russland. Bare i China er nå om lag 64 biskoper fengslet eller utvist; i Tsjekkoslovakia er 4 i fengsel og 3 deportert; i Danzig er biskopen hindret i å røkte sitt embete; biskopen i Estland er deportert; i Jugoslavia er fire under husarrest og 1 i fengsel; i Latvia er biskopen ute av stand til å røkte sitt embete; i Litauen gjelder det samme for 2 biskoper, mens 1 er deportert og 2 fengslet; i Romania er alle biskopene deportert; i Russland har katolske biskoper sittet opptil 20 år i fengsel eller levet like lenge i tvangsarbeidsleire i Sibir.

CHINA

Chinas katolikker bekjenner sin troskap til Paven.

Som svar på *Pave Pius XII's* budskap til Chinas katolikker den 18. januar, har de kinesiske katolikker sendt en erklæring til Den hellige far der de gir uttrykk for ubetinget troskap til den katolske tro og Paven som de kristnes overhyrde. Det heter i skrivelsen at Kirken i China er utsatt for harde prøvelser og brutale overgrep, men at Chinas katolikker er beredt til å ofre seg for Kirken. «Hvert øyeblikk er vi beredt til å vandre i fengsel og til å utgyte vårt blod for den sannhet som Kristus har lært oss.»

Biskop lagt i lenker.

Flyktninger som er kommet til Hongkong fra Kanton, forteller at biskopen av Kaying, *Francis X. Ford*, sitter lenket i fengsel i Kanton. Biskop Ford er amerikaner og tilhører Maryknoll-misjonkongregasjon. Biskopen ble fengslet i april i fjor.

FRANKRIKE

Biskop Theas ridder av Æreslegionen.

Den franske regjering har utnevnt biskopen av Tarbes og Lourdes, mgr. *Theas*, som i mange år var president for Pax-Christi-bevegelsen, til ridder av Æreslegionen for den tapre holdning han inntok under den tyske okkupasjon av Frankrike.

Sosialistene vil igjen ha ordensfientlige lover.

De franske sosialister arbeider for tiden med et lovforslag som tar sikte på å gjeninnføre de ordensfientlige lover som ble avskaffet i 1940. Frihet for meg, men ikke for deg, synes å være de franske sosialisters oppfatning av demokratiet.

HELLAS

Institutt for øst-kirkelige spørsmål opprettet i Athen.

De franske Assumpsjonist-fedre har grunnlagt et institutt for bysantinske studier i Athen. Det dreier seg om en videre forening av det bysantinske forskningsinstitutt i Paris som også ledes av Assumpsjonist-fedrene. Liknende institutter finnes fra før i Istanbul og Bucuresti (nå sikkert nedlagt).

HOLLAND

Det katolske folkepartis valgprogram.

Det katolske folkeparti i Holland har nettopp offentliggjort partiprogrammet til de forestående valg til parlamentet. Programmet går klart inn for en kristen verdensorden. Partiet ser det som sin viktigste oppgave å legge forholdene bedre til rette for en virkelig, kristen livspraksis, særlig med tanke på arbeiderne og familielivet. Partiet vil betingelsesløst gå inn for garantier som sikrer den menneskelige person og dens fellesskap, for en fordypelse av det sosiale sinnelag, en styrkelse av den personlige ansvarsfølelse og vil bedrø mulighetene for et sant, kristent familieliv, bl. a. ved øket boligbygging.

Det katolske presseforbund 50 år.

Det katolske presseforbund i Holland kan i år feire sitt 50-års jubileum. Forbundet har i den tid det har bestått, nedlagt et prisverdig arbeide for de katolske journalister i Holland. Etter årelange kamper er det lykkedes Forbundet i vesentlig grad å bedre de katolske journalisters kulturelle og sosiale forhold.

Mange nye prestekall.

Tallet på nye prestekall i bispedømmet Utrecht, har steget så sterkt, meddeler hjelpebiskop dr. *Alfrink* i et hyrdebrev, at man snarest må gå i gang med å bygge et nytt preste-seminar.

ITALIA

Pater Riccardo Lombardi S. J. åpner korstog i Rom.

Som følge av Den hellige fars tale til romerne på festen til ære for Jomfruen av Lourdes — talen ble gjengitt i forrige nummer av «St. Olav» — vil den kjente, italienske predikant, jesuitterpater *Riccardo Lombardi* foranstalte et to måneders prekentog i byen Roms kirkesokn. Alle katolikker i Rom er oppfordret til å ta del i dette «Det katolske apostolats korstog» og følge Den hellige fars appell om å ruske opp i den kristne samvittighet.

Monte Cassino helt gjenreist i 1954.

Den italienske minister for offentlige arbeider har kunngjort at klostret *Monte Cassino*, som ble ødelagt ved krigshandlinger i 1944, vil være helt gjenreist i 1954.

JAPAN

General opptatt i Kirken.

Den tidligere sjef for de japanske, militære styrker på Filipinene, generaløyntnant *Shigenori Kuroda*, som på grunn av krigsforbrytelser ble dømt til livsvarig fengsel, er opptatt i Kirken. Den 64 årige general ble dømt for ikke å ha forhindre japanske soldater i å begå grusomheter.

Den nylig avdøde erkebiskop *O'Doherty*, tok initiativet til generalens benådning. Generalen ble nylig løslatt og har fått tillatelse til å vende tilbake til Japan.

JORDAN

Diplomatiske forbindelser med Den hellige stol opprettes i nær fremtid.

Det meldes fra hovedstaden i Jordan, Amman, at en representant for regjeringen har erklært at kongeriket Jordan nærer et oppriktig ønske om å opprette diplomatiske forbindelser med Den hellige stol. Han tilføyet at dette vil skje i meget nær fremtid.

Vi minner i denne forbindelse om at Pave Pius XII mottok kongen av Jordan, *Talal I*, i audiens fredag den 18. januar — omtalt i «St. Olav» nr. 5/6 i år.

JUGOSLAVIA

Erkebiskop Stepinac nektes å uttale seg i politiske spørsmål og å preke.

Erkebiskop *Stepinac's* forvisningssted, landsbyen Krasic utenfor hovedstaden i Kroatia, Zagreb, er sentrum for den offentlige interesse i Jugoslavia. Erkebiskopen blir uavbrutt oppsøkt av diplomater og journalister. Posten til erkebiskopen er blitt så stor at man ved landsbyens postkontor har måttet ansette to tjenestemenn til. Også strømmen av troende er meget stor og biltrafikken til Krasic har gjort det nødvendig å utbedre veiene.

Kommuniststyret i Jugoslavia har nå nedlagt forbud mot at erkebiskopen uttaler seg i politiske spørsmål og å preke i landsbyens kirke. Erkebiskopen har erklært seg villig til å etterkomme regjeringens første anmodning, derimot ikke den andre, og kommer fortsatt til å holde sine prekener i kirken.

Ennå kan hvem som helst oppsøke erkebiskopen; men deres navn blir opptegnet av politiet.

De teologiske fakulteter avskaffes.

Mandag den 18. februar ble det offisielt kunngjort i Beograd at de tre stats-understøttede teologiske fakultetene i Jugoslavia, de katolske i Zagreb og Ljubljana og det ortodokse i Beograd, var blitt stengt etter ordre fra regjeringen. Fakultetenes dekaner ble underrettet om at «støtten ville opphøre og at lokalitetene må rømmes.» Det heter i kunngjørelsen at kirkene får åpne sine egne fakulteter og organisere dem som «indre kirkelige saker».

De tre fakulteter har vært åpne siden slutten av krigen og hadde om lag 30 professorer, blant dem noen av de mest kjente teologer, og 250 studenter. De ble ledet etter samme prinsipper som de andre fakulteter og ble underholdt av Staten. De mindre seminarer er uberørt av bestemmelsen.

Religionundervisningen definitivt avskaffet.

Hittil har kommuniststyret i Jugoslavia tillatt religionsundervisning i et sterkt begrenset antall skoler, hvor barna fikk undervises i religion av prester kommuniststyret hadde godkjent, og om foreldrene uttrykkelig hadde forlangt undervisning i religion for sine barn.

Det kommunistiske partis hovedorgan i Slovenia «Slovenski Procevalec» har nå offentliggjort et dekret av 27. januar 1952 som definitivt forbyr enhver form for religionsundervisning.

Privat religionsundervisning — enten i kirkene eller i hjemmene — er likeledes på det strengeste forbudt uten særskilt tillatelse. Slik tillatelse gis i alminnelighet ikke. Likefullt skamroses dette land i norsk presse.

MEXICO

Saligkårsprosessen til mexikansk martyr innledet.

Saligkårsprosessen til den mexikanske martyrprest, pater *Michael Pro, S. J.*, som ble skutt under den grusomme Kirkefølgelsen i Mexico i årene 1926—1927, er nå innledet i Rom. I hele det katolske Mexico har denne nyhet

fremkalt stor begeistring. Pater Pro ble etter en kort prosess dømt til døden og skutt sammen med sin bror.

PALESTINA

Benediktinerne blir på Sion.

Meldingene i pressen om at de tyske benediktinerne på berget Sion skal være fordrevet av de israelitiske myndigheter, savner ethvert grunnlag, heter det i en melding fra Jerusalem. Benediktinerne oppholder seg som før i sitt kloster og lever sitt religiøse liv helt uforstyrret. Av militære

grunner har jødene plasert en militær vaktpost i klostrets tårn for å overvåke grensen til Jordan.

POLEN

Den nye forfatning.

Et utkast til Polens nye forfatning ble offentliggjort den 27. januar. Hittil har Kirken vært sikret visse garantier i grunnloven. I artikkel 114 i grunnloven av 1921 og 1935 heter det således:

«Den romersk-katolske religion som det store flertall av nasjonen bekjenner seg til, har første plassen blant alle konfesjoner som har samme rettigheter. Den romersk-katolske kirke styres av egne lover. Forholdet mellom Kirke og Stat vil bli fastlagt på grunnlag av Konkordatet med Den hellige stol som vil bli ratifisert av Det polske parlament.»

I tillegg til den meget betydningsfulle artikkel fantes det en rekke andre som sikret Kirken dens eiendom, institusjoner og fonds og religionsundervisningen i skolene. Ifølge det nye utkast til forfatning vil stillingen bli en annen. Det heter her i artikkel 70:

«Den polske folke-republikk garanterer borgerne samvittighets- og religionsfrihet. Kirken og andre konfesjonelle sammenslutninger kan fritt utøve sine religiøse funksjoner.

Det er ikke tillatt å hindre borgerne i å ta del i religiøse handlinger og seremonier. Det er heller ikke tillatt å tvinge noen til å ta del i religiøse handlinger og seremonier.

Kirken er skilt fra Staten. Forholdet mellom Kirke og Stat vil bli ordnet ved lov. Misbruk av samvittighets- og religionsfriheten til formål som strider mot Statens interesser, vil bli straffet.»

«Det er ikke vanskelig å forutsi hvordan disse bestemmelser vil bli praktisert,» heter det i en korrespondanse fra Polen. «Som i Russland vil foreldre og prester bli strafet om de «tvinger» barna til å lære deres religion eller til å gå i kirke. Loven vedrørende forholdet mellom Kirke og Stat kommer til å bli vedtatt med simpelt flertall i Sejmen og Den hellige stol vil helt og holdent bli oversett. Kirkens eiendom som allerede delvis er ekspropriert, vil bli nasjonalisert eller belagt med tunge skatter, akkurat som i Russland. Det vil bli meget liten mulighet til å drive katolske skoler og karitative innretninger, da ingen bestemmelse i den nye forfatning garanterer slike rettigheter. Den nye forfatning vil bli vedtatt i løpet av noen måneder, men etter alt å domme vil plyndringen og ødeleggelsen av Kirken komme til å strekke seg over et lengere tidsrom. Det er å håpe at Polen igjen vil være et fritt land for kommunistenes planer er helt gjennomført.»

ROMANIA

Deportert, mishandlet, drept . . .

Følgende enkeltheter er nå kjent om den skjebne som har rammet det rumenske episkopat:

Biskopen av Bucuresti, mgr. *Cisar*, befinner seg for tiden i en sovjet-russisk tvangsarbeidsleir ved jernbaneknutepunktet Zybulevo i Krovograd-distriktet; biskopen av Maramaros, mgr. *Russu*, er tvangsarbeider i en fly-fabrikk i Ossipenko i Sovjet-unionen; biskopen av Nagyvarad, mgr. *Frantiu*, døde i den sovjet-russiske konsentrasjonsleir Orinin i november 1951; biskopen av Temesvar, mgr. *Pacha*, forulykket som tvangsarbeider ved byggingen av Donau-Svartehavskanalen i oktober 1951; biskopen av Lugos, mgr. *Balan*, er myrdet i fengslet i Vacaresti; biskopen av Karlsburg, mgr. *Marton*, er blitt pint ihjel i fengslet; biskopen av Jassy, mgr. *Durovici*, er satt inn som hjelpearbeider i en stålfabrikk i Dnjepetrovsk i Sovjet-unionen; biskopen av Satu Marc, mgr. *Scheffler*, døde i fengslet i Aiud i januar 1951; biskopen av Kolocsva, mgr. *Hossu*, arbeider som kull-trimmer i Nikolajev i Sovjet-unionen; biskopen av Fogaras, mgr. *Suciu*, er agått ved døden i fengslet i Aiud.

SKOTTLAND

14.7 % av landets befolkning er katolikker.

Ifølge den katolske årbok for Skottland som nettopp er utkommet, er 14.7 % av landets befolkning katolikker. Det store flertallet av katolikker lever i grevskapene Dunbarton, Lanark og Glasgow.

Fastepreker i St. Olavs kirke, Oslo

Hver søndag i fasten kl. 19

ved pastor Lars Paul M e s s e l.

9. mars: 2. St. Peter.
16. » 3. Pilatus og hans tragedie.
23. » 4. Herodes som Kristi dommer.
30. » 5. Kvinneskikkelser i Lidelseshistorien.
6. april: 6. St. Johannes.

Fastepreker i St. Hallvards kirke i Oslo under høymessen kl. 10.30

ved pater Hanssen.

«Jeg er den som utsletter dine misgjerninger for min skyld, og dine synder kommer jeg ikke i hu.» — Es. 43. 25.

- Søndag 9/3: Getsemani. — «Se Guds Lam som tar bort verdens synder.» — Jo. 1.29.
Søndag 16/3: Judas. — «Jeg vil ikke synderens død, men at han omvender seg og lever.» Es. 33. 11.
Søndag 23/3: Peter. — «Jeg er kommet for at de skal ha liv, og ha det i overflod.» Jo. 10.10.
Søndag 30/3: Pilatus. — «Jeg vil helbrede alle dine sår.» — Jer. 30.17.
Søndag 6/4: Korsveien. — «Og han bar sitt kors og gikk ut til det sted som kalles Golgata.» Jo. 19.17.
Langfredag 11/4: Golgata. — «Fader, tilgi dem, for de vet ikke hva de gjør.» — Luk. 23. 34.

DOMINIKANERNE

Eglise Saint-Dominique,
Neuberggt. 15.

*Conférences en français
par le P. Raulin
le mardi à 20 heures
Saints de France*

- 11 mars: Saint François de Sales, directeur d'âmes.
18 mars: La charité de Saint Vincent de Paul.
25 mars: Le Saint Curé d'Ars.
1 avril: La vie héroïque de Sainte Thérèse de Lisieux.

TIBET

St. Bernhard-munkenes hospits i Himalaya stengt av kinesiske kommunister.

Det hospits som St. Bernhard-munker for 15 år siden med stort slit og strev anla i Himalaya i grenseområdet mellom India og Tibet, er nå blitt stengt av de kommunister som er trengt inn i Tibet fra China. Man har ganske enkelt forbudt patrene å bringe brensel og matvarer opp til hospitsset, hvis skjebne dermed ble beseglet. Pater *Paul Coquos*, en sveitser, er etter 30 dagers reise ankommet til Hongkong.

Etter grundige undersøkelser tok Bernhardiner-munker fatt på arbeidet i 1936 på et lite sted som heter *Latza*. Her ble hospitset bygget. Det ble til stor velsignelse for alle som måtte gjennom fjellpasset. I den tid hospitset har vært i virksomhet, har det huset om lag 4000 gjester, for det meste tibetanere.

To ganger i uken førte munkene de reisende over fjellpasset og hjalp til som bærere. Denne uselviske hjelp gjorde et meget sterkt inntrykk på tibetanerne som fikk interesse for munkenes religion. Ikke mindre enn 2500 lot seg døpe i disse år, et meget høyt tall når man tar i betraktning at tibetanerne meget sjeldent lar seg omvende.

TSJEKKOSLOVAKIA

Er biskop Matocha død?

Ifølge meldinger fra Wien verserer det rykter både i Brno og i Praha som sier at erkebiskopen av Olmütz, mgr. *Matocha*, avgikk ved døden den 2. desember 1951. Det har vært umulig å få ryktene bekreftet på høyeste kirkelig hold. Erkebiskopen har vært holdt under streng husarrest siden våren 1950 og har ikke hatt noen som helst kontakt med omverdenen i den tid husarresten har vart.

Som kjent nektet mgr. *Matocha* sammen med erkebiskop *Beran* og andre biskoper å avlegge troskapsed til kommuniststyret i Praha. Siden har han vært kommunistenes fange i det biskopelige residens i Olmütz. Han har fått sin forplei-

ning fra en nærliggende kaserne og all post har vært sensurert.

Da mgr. *Matocha* i februar 1950 fikk nyss om at hans arrestasjon var forestående, utnevnte han en stedfortreder. Denne ble imidlertid arrestert i mai 1950 og hans skjebne er ukjent. Hjelpebiskopen i Olmütz, mgr. *Zela*, var blitt arrestert et år tidligere og dømt til 20 års fengsel for «høyforrederi». Hele det domkapitel som var utnevnt av mgr. *Matocha*, er arrestert.

UNGARN

Biskopkonferanse i Budapest.

De katolske biskoper i Ungarn som ennå befinner seg i frihet, har vært samlet til en konferanse i Budapest under ledelse av erkebiskopen av Eger, mgr. *Czapik*. Konferansen behandlet forholdet mellom Kirken og staten. Deltakerne — syv biskoper, en titulær-biskop og 5 generalvikarer — skal også ha behandlet den stilling de 8 konfesjonelle skoler som ennå finnes i landet, vil komme i etter at kommuniststyret har krevet en reform av det «vitenskapelige» undervisningsprogram. Det heter at erkebiskop *Czapik* og noen andre av konferansens deltakere senere ble mottatt av «undervisningsminister» *Horvath*.

Kardinal Mindszenty's helbredstilstand bedre.

På en pressekonferanse i Brussel nylig, meddelte mgr. *Josef Kozi-Horvath*, som er medlem av de ungarske flyktingers råd, at kardinal Mindszenty's helbredstilstand nå er bedre. Kardinalen befinner seg for tiden i fengslet Vac 3 km nord for Budapest. Hans gamle mor får besøke ham en gang hver sjetten måned. Siste gang hun besøkte sin sønn var i oktober i fjor.

ØSTERRIKE

Wien får igjen en Nuntius.

Den apostoliske internuntius i Wien, mgr. *Giovanni Dellepiane*, er blitt utnevnt til *Apostolisk Nuntius* samme sted og har overrakt Forbundsresidenten, dr. *Körner*, sine akkreditiver.

H A M A R	
GENERALFORSAMLING I EYSTEIN FORLAG A/S Det innkalles herved til ordinær generalforsamling i Eystein Forlag A/S torsdag den 20. mars kl. 19 på forlagets kontor, Akersv. 5 I, Oslo. Årsregnskap og beretning vil bli tilsendt. <i>H. L. Barra</i> p. t. styrets formann.	INGENIØR STRÆTKVERN HAMAR Tlf. 1681 - 1532
	CHR. PLATOU MUSTAD Hamar
	JOHS. LIE Kjøttforretning Hamar
TILLEGG II til V. utgave av salmeboken CANTEMUS DOMINO er nå kommet m. 76 nye numre plus kompletorium og registre. Kr. 1.50 ST. OLAVS FORLAG Akersv. 5 Oslo	O. FUGLESETH HANDELSGARTNERI OG BLOMSTERFORRETNING Hamar - Tlf. 1079
	BRØDR. WESTGAARD Markiser - Møbler - Linoleum Hamar
St. Olavs ekspedisjon har fastsatt følgende nye kontortid: Kl. 9—13 og 15—17. Mandag og lørdag bare formiddagskontortid.	O. Johannesen URMAKER Spesialforretning i ur-bransjen Hamar - Tlf. 1497
	A. STEEN Etablert 1854 Hamar
	ARNT JENSEN A/S Rørleggere Hamar
	KR. MOHN Urmaker - Optiker Hamar

INNRAMMING

Kjøp Deres presanger i
vår kunsthandel

Didr. Andersen & Søn A/s
BERGEN

NYGÅRDSGT. 12

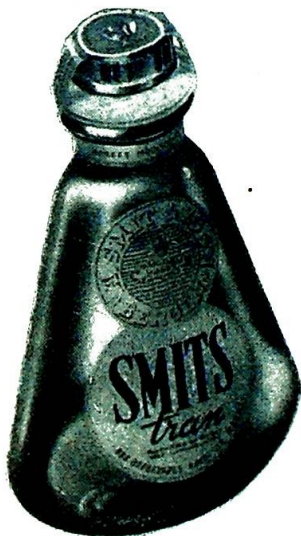
KOBA CHRISTENSENS

BEGRAVELSESBYRÅ

ENGEN 37 - BERGEN

Telefon: 11 804
Privat: 98 013 - 96 588

HVER DAG

Føres av større kolonialforretninger

A. SMIT & ZOON
BERGEN

Den ny utgaven
av salmeboken

«CANTEMUS»
DOMINO»

fås hos
St. Olavs Forlag,
Akersv. 5, Oslo
Innb. kr. 8.-

BERGEN

STRØMPER

Stempler
av enhver art

Skilt
for ethvert behov

A/S RR. MADSENS BOK- & PAPIRHANDEL
BERGEN

BRYGGEN 5 - LEPPEN - TELEON 11482

BIRGER MICHELSEN

MALERMESTER

FOSSWINKELSGATE 20

Maler pres'egården i Bergen
Tlf 12 443 - 97 269

L. W. TORNØE AS

Papirhandel

BERGEN

BRØDR. KREBS

Børste & Penselindustri

Telefon 11 317

Bergen

EGON JOHANNESSEN A/S

Poteter - Grønnsaker - Frukt
Engros

Rikstelefon 16 809
Postboks 315 - BERGEN

All slags

skadeforsikring

Chr. Vestheim & Søn

MEK. VERKSTED & RØRFORRETNING

VESTRE STRØMKAI 1 - BERGEN - TELEFON 16 794

Sølv
for

Theodor Olsens Eff.

JUVELER SMÅSTRANDGT 4

alle
anledninger

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

GEISHA - TE

Kjøkken-

utstyr

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

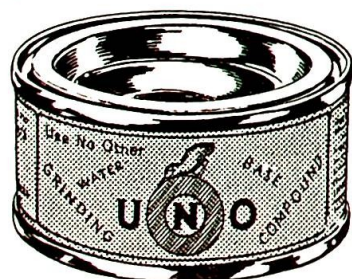
Spesialforretning i
RUSTFRITT STAL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

Katolsk boknytt

Ny liturgisk korsvei på norsk. KBBS 1952. 16 s. kr. 0.25.

Husk fastens betraktningbøker!

Har De mottatt siste nummer av Katolsk Boknytt? Ellers skriv til oss og be om det. Anmeldelser av de siste nye bøker, liste over fastens betraktningbøker og over det enestående utvalg av nedsatte katolske bøker.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL, Akersv. 5 I, Oslo. Postgiro 153 21.

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo

Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

Røntgen- og elektromedisinske apparater

PROTON NORSK RØNTGEN

FREDRIK HVEDING

Tekn. Kem. Fabrikk og Farvehandel

Kirkegt. 3, Oslo

Telefon: butikk 42 30 63

kontor 42 15 22 - 41 60 79

**HANS KARLSEN
MALERFORRETNING**

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforetning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet